

ΑΡΧΑΪΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΗΣΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Πριν μερικούς μήνες πήγα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για να επισκεφτώ τον υιό μου, ο οποίος είναι καθηγητής Μοριακής Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Γέιλ, στην πολιτεία Κονέκτικατ.

Εκείνες τις μέρες είχε ένα Σεμινάριο στην Ουάσιγκτον DC, γι' αυτό και εγώ πήγα μαζί του. Εκείνος πήγαινε στο σεμινάριο και εγώ επισκεπτόμουν τα μουσεία της πρωτεύουσας των Ηνωμένων Πολιτειών.

Ως φυσιογνώστης που είμαι, το πρώτο μουσείο που επισκέφθηκα ήταν το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας (Natural History). Μπαίνοντας μέσα, στον

προθάλαμο του μουσείου, είδα στ' αριστερά μου ένα πέτρινο άγαλμα σκούρου χρώματος, που έμοιαζε πολύ με τα εκατοντάδες αγάλματα που βρίσκονται στο Νησί του Πάσχα, το οποίο βρίσκεται 3.600 χλμ. δυτικά των ακτών της Χιλής, μέσα στον Ειρηνικό Ωκεανό (Χάρτης 1).

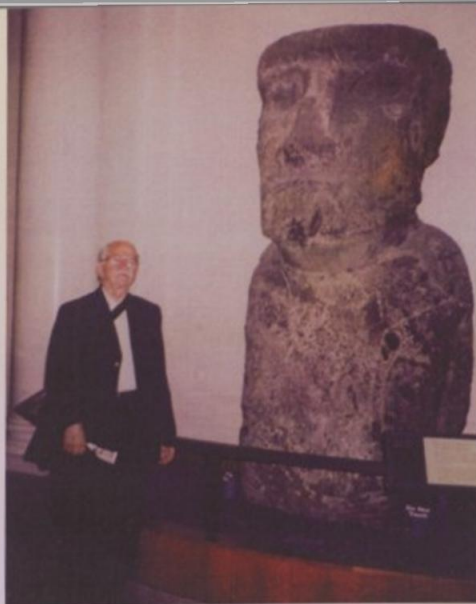
Για να επισκεφθεί κάποιος το Νησί, πρέπει να πάει στο Σαντιάγο της Χιλής και από εκεί με αεροπλάνο ύστερα από πτήση πέντε ωρών να κατευθυνθεί εκεί. Το Νησί αυτό έχει έκταση 160 τ.χλμ., πολύ πιο μικρότερη από την Κύπρο, που είναι 9.251 τ.χλμ., και λίγο πιο μεγάλη από τη Μάλτα με 122 τ.χλμ. Έχει πληθυσμό περίπου δύο χιλιάδες κατοίκους.

Είναι ένα ηφαιστειογενές νησί με τριγωνικό σχήμα. Ο πιο ψηλός κώνος του είναι το ηφαιστειο Τετανάκα με υψόμετρο 507 μέτρα και ο χαμηλότερος το ηφαιστειο Rana Raraku, το οποίο βρίσκεται στα ανατολικά του νησιού (Χάρτης 2).

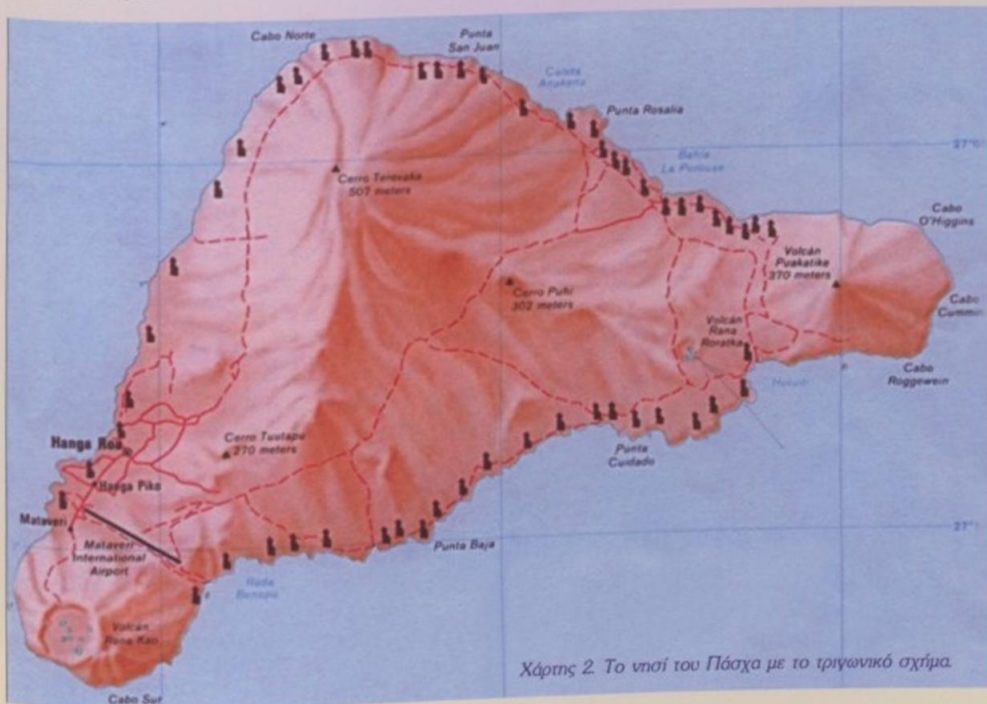
Η γεωγραφική θέση του είναι: νότιο γεωγραφικό πλάτος 2707 και δυτικό γεωγραφικό μήκος 10922. Το πλησίασα για να διαβάσω τα γραφόμενα. Πραγματικά ήταν ένα από τα πολλά αγάλματα της Νήσου του Πάσχα και το μετέφεραν στο Μουσείο της Πρωτεύουσας των ΗΠΑ. Η χαρά μου ήταν πολύ μεγάλη. Παρακάλεσα μια συνοδό του Μουσείου και μου έβγαλε μια φωτογραφία δίπλα από το άγαλμα. Το άγαλμα είχε στενόμακρο κεφάλι, λεπτά χείλη και προεξέχον πιγούνι, όπως ήταν οι αρχαιοελληνικοί κούροι.

Πριν μίνες διάβασα το βιβλίο του Nors Josephson, Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης «Ένας Αρχαίος-Ελληνικός Πολιτισμός στη Νήσο του Πάσχα», που υποστήριζε ότι στο Νησί αυτό, χιλιάδες χρόνια προ Χριστού, πήγαν εκεί οι Έλληνες θεοί, που τότε ήταν κοσμοκράτορες.

Κατά τη μυθολογία, ο πρώτος αρχηγός των θεών των Ελλήνων ήταν ο Ουρανός.

Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης τον πρώτο αιώνα π.Χ., μας λέγει ότι «ο Ουρανός κατακτίσας την Οικουμένην την πλείστην και μάλιστα προς την Εσπερίαν (Αμερική) και άρκτους τόπους».

Χάρτης 2. Το νησί του Πάσχα με το τριγωνικό σχήμα.

Ο Ησίοδος μας λέγει ότι «ο Ουρανός ήταν γενάρχης των Ελλήνων». Σύμφωνα με τη μυθολογία, τα παιδιά του Ουρανού και της Γης ήταν ο Κρόνος και ο Άτλας. Τον μεν Κρόνο όρισε βασιλιά του ανατολικού ημισφαιρίου, τον δε Άτλαντα του δυτικού ημισφαιρίου. Για τη διαδοχή του Ουρανού φιλονίκησε ο Κρόνος με τον Άτλαντα -γνωστή ήταν η τιτανομαχία- όπου τελικά νίκησε ο Άτλαντας και απομάκρυνε τον Κρόνο στα πέρατα της γης και της απεράντου θαλάσσης. Όταν επικράτησε ο Άτλαντας, ελευθέρωσε τον Κρόνο από την τιμωρία και τον όρισε βασιλιά στις Νήσους των Μακάρων. Στα νησιά αυτά, που βρίσκονται μακριά προς δυσμάς, στον απέραντο ωκεανό, πίστευαν ότι μετέβαιναν οι ψυχές των ηρώων. Δεν αποκλείεται μια Νήσος από αυτές η «Μάτε-Κίτε», κατά τους αρχαίους ή «Νήσος του Πάσχα» κατά τους νεώτερους, να ήταν το Νησί του Κρόνου. Οι ιθαγενείς προσονόμαζαν το Νησί Μάτε-Κίτε καθώς Κίτε ονόμαζαν και τον Κρόνο. Μια άλλη αρχαία ονομασία του Νησιού ήταν Rapa Nui. Η «Νήσος του Πάσχα» ονομάστηκε έτσι, γιατί ανακαλύφθηκε από την ολλανδική αποστολή των πρώτων Ευρωπαίων θαλασσοπόρων, ημέρα του Πάσχα, το 1722.

Τα εκατοντάδες όμοια πέτρινα αγάλματα που βρίσκονται εκεί, μπορεί να είχαν σχέση με τις πολλές ψυχές των ηρώων. Οι θεοί αυτοί εκπολιτίσαν την πρωτόγονη ανθρωπότητα και δίδαξαν -όπως γράφει ο Διόδωρος ο Σικελιώτης- τους Ινδιάνους της Αμερικής, την αστρονομία και τις επιστήμες.

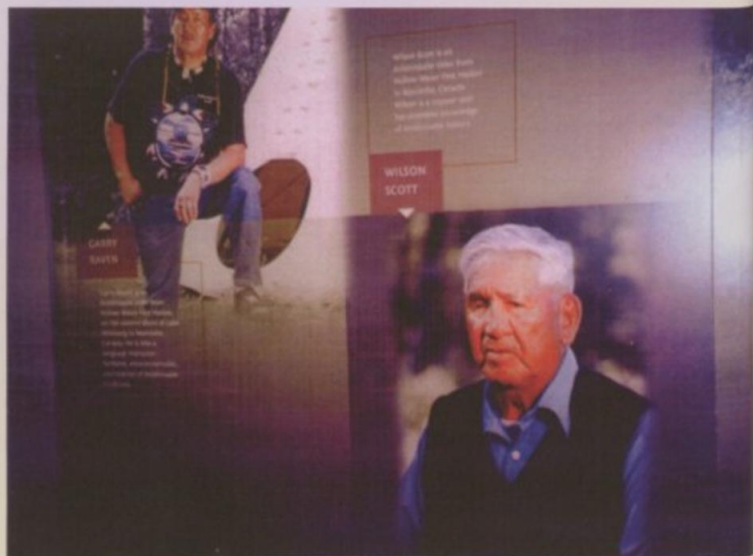
Μου έκανε μεγάλη εντύπωση, όταν είδα στο μουσείο φωτογραφίες Ινδιάνων και πρόσεξα ότι η εμφάνισή τους δεν ήταν όπως των Ινδιάνων που γνωρίζουμε, αλλά όπως των λευκών μεσογειακών ανθρώπων (Φωτογραφία 2).

Πού βρέθηκαν λοιπόν αυτοί οι λευκοί άνθρωποι και τους κατατάσσουμε στην κατηγορία των Ινδιάνων;

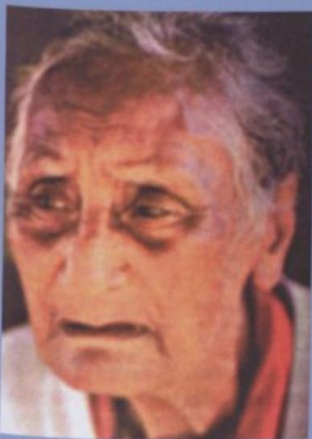
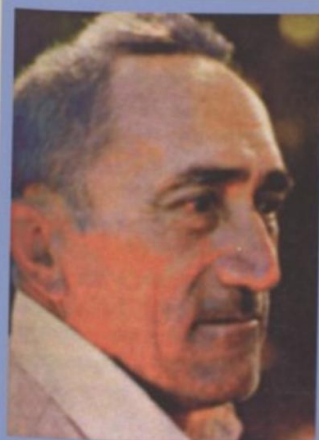
Μέλος της ολλανδικής αποστολής αναφέρει ότι το χρώμα του δέρματος κάποιων κατοίκων ήταν «πατελώς λευκό». Ένα άλλο μέλος αναφέρει ότι οι κάτοικοι της Νήσου έχουν χρώμα μεταξύ λευκού, μελαμψού και κοκκινωπού, με λεπτές μύτες και καστανόχρωμα μαλλιά.

Η αποστολή Conzales, το 1770, βρήκε ανθρώπους που έμοιαζαν περισσότερο με Ευρωπαίους παρά με Αμερικανούς. Την ίδια εποχή, ο Ιερέας Evngene, παρατήρησε ότι πολλοί κάτοικοι ήταν εντελώς λευκοί και τα σωματικά τους χαρακτηριστικά έμοιαζαν μ' αυτά των Ευρωπαίων. Κάποιος άλλος Ιερέας, ο Englet, αναφέρει ότι οι κάτοικοι της Νήσου τόνιζαν ότι οι πρόγονοί τους είχαν λευκό δέρμα, γαλανά μάτια και κόκκινα μαλλιά (Φωτογραφία 3).

Ο Νορβηγός ερευνητής Thor Hegerdahl όταν πήγε στο Νησί την ίδια εποχή γράφει: «Συνάντησα ανθρώπους λευκούς, με μακριές γενειάδες που προέρχονταν από τους πρώτους λευκούς αποίκους

Φωτογραφία 2. Ένας λευκός Indian.

Φωτογραφία 3. Μεσογειακές μορφές των κατοίκων
(Από το βιβλίο του Nors Josephson).

της Νήσου. Οι ιθαγενείς τον βεβαίωσαν ότι ήσαν απόγονοι του μεγάλου θεού Ήλα-Τίκι που είχε φθάσει στο Νησί με μεγάλη πλοία.

Ο Nors Josephson μας πληροφορεί ότι τα εκατοντάδες πέτρινα αγάλματα που υπάρχουν σ' όλη την έκταση του νησιού, είναι κατασκευάσματα των πρώτων λευκών επισκεπτών και είναι όλα κατασκευασμένα από πέτρα σκούρου χρώματος, την οποία πήραν από το Ηφαίστειο Rano Raraku που υπάρχει στο νησί. Τα αγάλματα αυτά παριστάνουν Έλληνες Κούρους (νέους) (Φωτογραφία 4-5).

Μέχρι σήμερα στο νησί οι λευκοί αυτοί είναι η άρχουσα τάξη και τυγχάνουν μεγάλης υπόληψης από τους συμπατριώτες τους. Μας πληροφορεί ακόμα ότι η γλώσσα της «Νήσου του Πάσχα» είναι εν μέρει αρχαιοελληνικής προέλευσης και αυτό το μαρτυρούν οι χίλιες πενήντα εννέα (1059) λέξεις ελληνικής προέλευσης που υπάρχουν στο λεξιλόγιο των κατοίκων του Νησιού.

Μερικές από τις λέξεις αυτές κατά τον Josephson είναι:

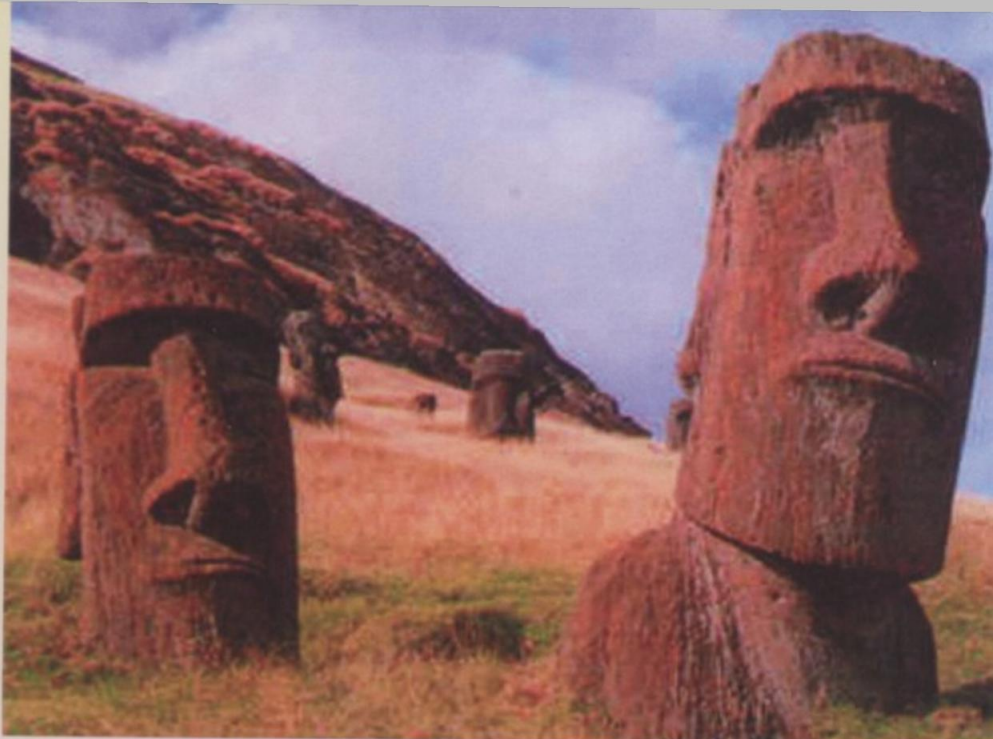
Ν. Πάσχα

Ελληνικά

Μπού (φωνάζω)	Βοή
Χάμο (αρραβώνας)	Γάμος
Κένου (σύζυγος)	Γένος
Χιέ (γυναίκα)	Γυνή
Τόκο (ξόλο)	Δοκός
Χίρο (ήρωας)	Ήρως
Αρετόα (ενάρετος)	Ενάρετος
Χαννάω (γεννώ)	Γεννάω
Μέτοα (μπτέρα)	Μήτηρ
Κορuto (Κόβω)	Κόπτω
Αriki (αρχή)	Αρχή
Okiro (αμυντικός χώρος)	Οχυρό
Tehe (λιώνω)	Τήκω
Hoa (κρύβω)	Έχωσα
Tiriho	Στηριζώ
Roto (ήχος)	Ρόθος
Himene (άδω)	Υμνώ
Koro (χορεύω)	Χορός
Mele (άσμα)	Μελωδία
Ute (άσμα)	Ωδή
Tiki	Τύχη
Mahingo	Μάχιμον

Εκτός της διαλέκτου που είναι κατά τον ίδιο συγγραφέα ελληνικής δομής, υπάρχουν και πολλά άλλα στοιχεία που μαρτυρούν την ελληνική παρουσία, όπως θρησκευτικά, αρχιτεκτονικά, πολιτισμικά και άλλα.

Φωτογραφία 4. Εκατοντάδες πέτρινα αγάλματα βρίσκονται στο Νησί.

Φωτογραφία 5. Αγάλματα στο Νησί του Πάσχα.

Παιχνίδια και αθλήματα είναι τα ίδια με τα αρχαία ελληνικά, όπως αγώνες δρόμου, αρματοδρομίες, ρίψεις και ακοντισμός. Επίσης, το μουσικό όργανο των κατοίκων είναι ο αυλός. Τα ενδύματα και τα κοσμήματά τους είναι παρόμοια με τα αντίστοιχα αρχαία Κυκλαδικά.

Ο Nors Jozephson υποστηρίζει ότι οι πρώτοι κάτοικοι της Νήσου πιθανόν να ήσαν Κύπριοι και τούτο γιατί παρουσιάζονται στα γραφόμενά τους και αιγυπτιακές ρίζες λέξεων. Η Κύπρος τότε ήταν

υπό αιγυπτιακή κατοχή. Σχετικά με το σύστημα γραφής, υποστηρίζει βάσει των ερευνών που έκανε ότι είναι κρητο-κυπριακής προέλευσης.

Είναι εντυπωσιακά και πρωτόγνωρα όσα αναφέρονται στην παρούσα μελέτη. Ένας καλός μελετητής όχι μόνον δεν πρέπει να τα απορρίψει, αλλά να αντιμετωπίσει το θέμα με την πρέπουσα επιστημονική σκέψη. Και κατά τη γνώμη μου, πρέπει ν' ακολουθήσει μια σοβαρή έρευνα για να φανεί η αλήθεια.

